

Hayat Sigortaları

Sigorta konusu insan hayatı olan, genellikle uzun vadeli menfaat veya meblağ sigortalarıdır. Başlangıçta, hayatı sigorta konusu olan kişinin sigorta süresi içerisinde ölmesi halinde, poliçeden yararlanan kişi veya kişilere ya da sigortalının yasal varislerine toplu para ödemesi amacıyla düzenlenen hayat poliçeleri, zaman içerisinde, kişilerin emeklilik programlarına bir destek niteliğinde ve nihayet, yatırım amaçlı kullanılır olmuştur. Bu nedenle Hayat sigortaları iki ana başlık altında incelenebilir.

Risk Ağırlıklı Hayat Sigortaları

Risk ağırlıklı Hayat sigortalarında sigorta süresi içinde, bu süre genellikle bir yıldır, sigortalının yaşamını kaybetmesi durumunda belirlenen tazminat tutarı kanuni varislere ya da poliçede lehdar olarak belirlenen kişilere ödenmektedir.

Bu başlık altında verilen ikinci teminat yaşam kaybı riski yanında kişinin malül kalması durumunda uğrayacağı maddi kayıplara karşı teminat sağlayan maluliyet teminatıdır. Bu poliçelerle hastalık veya kaza sonucu oluşacak tam veya kısmi kalıcı maluliyet durumunda poliçede belirlenen tazminat tutarı ödenmektedir.

Birikimli Hayat Sigortaları

Birikimli Hayat sigortaları, sigorta süresi en az 10 yıl olan uzun dönemli sigortalardır. Yaşam kaybı, ferdi kaza ve maluliyet teminatlarının yanı sıra toplanan primlerden risk primi, genel gider ve komisyon kesintileri yapıldıktan sonra kalan tutar yatırıma yönlendirilmektedir. Birikimli Hayat sigortaları iki temel güvence sağlamaktadır.

- Sigorta süresince prim ödeyen sigortalının, sigorta süresi dolmadan ölümü halinde poliçede belirlenen tazminat tutarına kar paylı birikim tutarı eklenerek varislerine ya da poliçede lehdar olarak gösterilen kişilere toplu para ödenmektedir.

Yaşam kaybı riski dışında teminat altına alınmışsa poliçe süresi içinde hastalık veya kaza sonucu oluşacak maluliyet nedeniyle uğranacak kayıplar poliçede belirlenen limitler dahilinde sigortalıya ödenmektedir.

- Poliçe süresi içinde teminat altına herhangi bir riskin gerçekleşmemesi ve en az 10 yıl prim ödemek koşuluyla vade sonunda toplu bir para veya gelir ödemesi şeklinde poliçeden yararlanılabilmektedir.

Hayat sigortaları ayrıca kişilerin, kredi yoluyla taşınmaz alımlarında teminat vasıtası olarak, çocukların eğitimlerinin finansman aracı olarak, yatırım aracı olarak ve kişilerin diğer ihtiyaçlarına yönelik olarak çok geniş bir kullanım alanına sahiptir. Hayat sigortası poliçeleri, mal sigortalarında olduğu gibi, sigortalıyı hasar meydana gelmeden önceki mali durumuna getirmeyi amaçlayan tazminat sözleşmeleri değil, menfaat veya meblağ poliçeleridir. İnsan hayatının para karşılığı, bir bina, tekne veya otomobilde olduğu gibi tespit edilemediği için, sigortalı, kendi hayatının değerini, makul ölçüler içerisinde olmak kaydıyla, kendisi belirlemekte, sigortacı ile mutabık kalındığı takdirde, belirlenen bu değer, sigorta bedeli olmaktadır.

Dikkat Edilecek Hususlar:

Hayat sigortası yaptırırken teklifnamede yer alan sorulara doğru cevap vermek, gerek sigorta ettirenin gerekse sigortalının kendisince bilinen ve sigortacının bilmesi gereken hususları sigortacıya bildirmesi önemli bir yükümlülüktür. Bu yükümlülüğün ihlali halinde sigortacı sözleşmeden cayabilir ya da ek prim almak suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutabilir.

Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigortalı/sigorta ettiren arasında bir sözleşmedir. Bu nedenle hem sigorta şirketini hem de sigortalı/sigorta ettireni bağlayıcı hükümler taşımaktadır. Karşılıklı yükümlülükler hakkında bilgi sahibi olabilmek için poliçe ve ekinde verilen genel şartların okunması gerekmektedir. Aynı şekilde özel şartların neler olduğu konusunda da bilgi alınmalıdır.

Hak sahipleri rizikonun gerçekleştiğini öğrendikten sonra beş gün içinde sigortacıya bildirimde bulunmakla yükümlüdür. Bu bildirim esnasında sigorta poliçesi, (kayıbı halinde sigortalı veya hak sahibinden alınacak imzalı beyan yeterlidir), nüfus dairesi tarafından verilecek tasdikli ve vukuatlı nüfus kayıt örneği, gerekirse ölüm nedenini açıklayan doktor raporu veya gömme izni, gaiplik halinde mahkemenin alınacak olan gaiplik kararı, lehdar tayin edilmediği durumlarda veraset ilanı gibi belgelerin sigorta şirketine verilmesi gerekmektedir. Şirket, poliçede verilen teminatla ve rizikonun gerçekleşme sebebine göre ek belgeler isteyebilecektir.

Sigortalı yolcu sıfatı dışında ticari hava araçlarında seyahat ederse ve bu seyahat esnasında hayatını kaybederse sigorta şirketi ölüm tazminatını ödememekte, sadece ayırmış olduğu karşılığı ödemektedir.

Sigortalı intihar ya da intihara teşebbüs sonucunda hayatını kaybederse şirket sadece o andaki karşılığı öder. Ancak bir sözleşme ile süre kısaltılmadıysa aralıksız üç yıl prim ödenmiş hayat sigortalarında şirket tüm tazminatı ödemekle yükümlüdür. Sigortadan faydalanan kişi sigortalıyı öldürürse veya öldürülmesinde suç ortaklığı ederse tazminattan mahrum kalır ve tazminat yasal varislere ödenir.